

HELSINGBORG

Årsboks slut inriktning, mål och ekonomi 2021

Socialnämnden

Innehållsförteckning

Året i korthet utifrån nämndens uppdrag och inriktning.....	3
Nämndens mål.....	4
Nyckeltal för nämndens uppdrag och inriktning.....	6
Innovation för nya välfärdslösningar	7
Ekonomiskt utfall	9
Offentliga bidrag.....	11
Investeringar.....	13
Ekonomiskt utfall per verksamhet	13

Året i korthet utifrån nämndens uppdrag och inriktning

Socialnämndens uppdrag och inriktning

Socialnämndens uppdrag är att möjliggöra för invånare som behöver socialt stöd att bli självständiga i livet så att de kan ta en aktiv del i samhället.

Socialnämndens inriktning är att vi vill arbeta för en trygg stad där socialt utsatta barn och ungdomar får bättre förutsättningar att lyckas i skolan genom ett tidigt, tillgängligt och effektivt stöd till dem och deras familjer. Digital socialtjänst ska erbjudas invånarna när och var de vill. Stödet till barn, unga och vuxna ska utvecklas genom invånarnas delaktighet och medskapande för att möjliggöra en kunskapsbaserad socialtjänst.

Året i korthet

Utifrån beslutet i Kommunfullmäktige i juni, gällande mål och ekonomi kopplat till en ny socialtjänstlag, har planeringen fortsatt för att utveckla sociala tjänster tillsammans med invånarna. Denna förändring är välkomnad och det är en utveckling som fortsätter 2022. Riktningen är tydlig i att gå från en socialtjänst till att leverera sociala tjänster och där tjänsteinnovation är en självklar del av detta.

Att gå från en socialtjänst till sociala tjänster innebär en genomgripande förändring av förvaltningens synsätt och arbetssätt. Istället för att vara en tung och myndighetsutövande socialtjänst riktas arbetet mot att erbjuda sociala tjänster. Detta innebär att prioritera det förebyggande arbetet, att bättre möta och agera utifrån individens behov, ha helheten i fokus och att erbjuda en ökad tillgänglighet. Förändringen bereder mark för en ny socialtjänstlag som förhoppningsvis börjar gälla under 2023.

För att på lång sikt kunna erbjuda invånarna ett tillgängligt och effektivt stöd är förvaltningen beroende av en god ekonomi. Under året har förvaltningen intensifierat arbetet mot en budget i balans. Vi strävar mot en resursintegrerad verksamhet som genom samlad kraft och kompetens kan erbjuda invånarna ett så tidigt, tillgängligt och effektivt stöd som möjligt.

1 maj öppnade ett nytt HVB-hem i intern regi. Detta är en del av ett system med olika typer av boendeplatser som HVB-placeringar, stödboende och jourplatser. För att kunna möta den ökade komplexiteten i ärenden behöver vi bredda insatsmixen och arbeta systematisk för att utöka möjligheterna till hemmaplanslösningar för barn och unga i behov av placering.

Forskning visar att familjehemsplacerade barn och unga behöver ges extra stöd för att lyckas i skolan. Detta har socialförvaltningen i Helsingborg sedan många år gjort genom Helsingborgsmetoden SkolFam. En uppföljning under 2021 visar att samtliga barn som gick ut årskurs 9 under 2021 och som hade fått stöd av SkolFam under sin skolgång, var behöriga att söka in till gymnasiet.

För att stärka barns röst och öka barns förutsättningar till delaktighet i mötet med socialtjänsten har förvaltningen använt sig av det digitala verktyget OmMej. OmMej ger en bredare bild av barnets verklighet och stärker verksamhetens möjligheter att erbjuda ett tidigt och effektivt stöd till barnen och deras familjer. Resultaten i OmMej visar att 87 % av de barn och unga som varit i kontakt med BUF har en positiv framtidstro och tror, oftast eller ibland, att det kommer gå bra för dem i framtiden. Under 2022 ska alla barn och unga som förvaltningen möter erbjudas OmMej.

Under 2021 har utvecklingen av e-tjänster fortsatt. På mottagningen finns nu möjligheten för sjukvården och polisen att via en e-tjänst göra anmälan om oro digitalt.

Mobila Teamet har i stort sett under hela 2021 haft dubbelbemanning på helgerna utifrån de behov som finns i staden. I de områden där det varit extra oroligt har det skett en utökad samverkan med bland annat polis och skol- och fritidsförvaltningen. Sammantaget har det varit ett år med mycket positiv samverkan med olika externa och interna aktörer.

Familjerätten har fortsatt arbetet med det digitala verktyget SES (Samarbete efter skilsmässa). SES är nu flerspråkig och når även målgrupper som pratar engelska och arabiska. Vidare sker ett utvecklingsarbete för att verktyget även ska kunna användas av barn. Det finns en tydlig ambition att göra SES, som är anonymt och gratis, tillgänglig för så många som möjligt.

Covid har påverkat förvaltningen liksom den övriga världen. Bland annat syns ett lägre antal ärenden på våra familjecentraler under första delen av året jämfört med tidigare år. En anledning till detta är att förvaltningen behövt ställa in de flesta gruppverksamheter, med undantag för de som kunnat genomföras digitalt.

Under 2021 har ett pilotprojekt pågått med Case management (CM) för familjer parallellt med ordinarie CM-arbete för enskilda klienter. Syftet är att familjerna/individerna ska få det samordnade individuellt anpassade stöd de behöver för att bli självständiga i livet. Då förvaltningen ser goda resultat av CM arbetet har beslut tagits i internbudget 2022 att permanenta dessa tjänster och implementera dem i verksamheten i ett långsiktigt perspektiv.

Karpens aktivitetshus har under året arbetat med social samvaro och strukturerade aktiviteter för att möjliggöra för invånare med psykisk ohälsa att känna sammanhang och kunna ta en mer aktiv del i samhället. Digitalt stöd har erbjudits till de klienter som är intresserade, detta som ett komplement till förvaltningens arbete med Digitalt Utanförskap. Efterfrågan av Karpens aktiviteter är stor och verksamheten har under året utvecklat sitt innehåll med bland annat utomhusaktiviteter.

Förvaltningen har ingått IOP-avtal i projektform med två föreningar, LP-stiftelsen och Verdandi, i syfte att ge ett lättillgängligt stöd och strukturerad sysselsättning för invånare med missbruk- och beroendeproblematik.

Socialförvaltningen tar fortsatta steg för att utveckla verksamheten tillsammans med våra invånare. Ett exempel är att stödet till vuxna utvecklas genom bland annat gemensamma boenderåd på de särskilda boendena och stödboendena.

Under hösten har en innovationsledare anställts för att utveckla strukturen och accelerera arbetet med förvaltningens innovationer. En innovationsvecka genomfördes i förvaltningen med målet att inspirera, berätta om nuläget när det gäller innovation samt förtydliga strukturen för det fortsatta arbetet med innovation. Innovationsveckan bjöd på inspiration och goda dialoger och medarbetare bidrog med flera idéer om hur arbetet kan fortsätta kring gemensamma utmaningar.

Förberedelserna inför H22 pågår för fullt inom förvaltningen. Deltagandet på stadsmässan ses som en hävstång för innovationsarbetet och en naturlig del av den förflyttning som förvaltningen påbörjat från socialtjänst till sociala tjänster där tjänsteinnovation är en självklar del av kärnverksamheten.

Nämndens mål

Barn som placeras i jourhem ska vid behov erhålla ett familjehem inom högst 6 månader under 2021

Bedömning måluppfyllelse

Inte uppnått

Målanalys

Graden av måluppfyllnad har ökat marginellt och det är fortsatt alltför många barn som bor i jourhem för länge. Den huvudsakliga orsaken till att barn får vänta på att placeras i stadigvarande familjehemsvård är brist på familjehem. Därför pågår ett arbete med att via flera kanaler väcka intresse hos fler att bli jour- eller familjehem och för att välja just Helsingborgs stad som uppdragsgivare.

Pandemin haft stor påverkan på intresset hos medborgarna att bli jour- eller familjehem och har också påverkat utredningstakten.

En annan faktor som påverkar är att många familjehem inte kan tänka sig att ta emot barn med alltför omfattande problematik. Här arbetar förvaltningen aktivt för att utveckla stödet till familjehemmen så att de kan känna sig trygga med att de får hjälp i utmanande lägen. På BUF pågår ett arbete för att utveckla

samverkan med andra viktiga aktörer såsom LSS-verksamheten, BUP och Habilitering.

Parallellt med att noga följa de placerade barnens situation och utveckling är uppgiften att rekrytera fler uppdragstagare, Familjehemsenhetens viktigaste uppdrag. Det handlar om att väcka intresse hos flera men också om att vara attraktiv som uppdragsgivare så att familjerna vänder sig till förvaltningen och inte till någon annan uppdragsgivare när de vill bli jour- eller familjehem. Under 2021 har förvaltningen

- genomfört två kampanjer som syftar till att väcka intresse hos fler att bli jour- eller familjehem. Ytterligare kampanjer kommer att ske två gånger per år under 2022 och 2023.
- utbildat ytterligare åtta familjehemshandläggare i handledning av jour- och familjehem. Alla familjehemshandläggare på enheten har nu genomfört denna utbildning vilken säkerställer god kompetens att ge stöd till jour- och familjehemmen.
- erbjudit 50 jour- eller familjehemsföräldrar att delta i utbildningen Traumamedveten omsorg som anordnas av Rädda Barnen. Genom utbildningen har behoven av kunskap och verktyg tillgodosetts så att de kan känna trygghet i att veta hur de ska möta barnens ofta komplexa behov.
- påbörjat ett tjänstedesignsprojekt där drygt 20 jour- eller familjehem intervjuas om hur de upplever sitt uppdrag och vilket stöd de önskar framöver. Resultatet av projektet kommer att användas i enhetens framtida utvecklingsarbete.

Under hösten har kommunerna i Familjen Helsingborg, med Båstad som enda undantag, påbörjat ett samarbete kring kampanjarbetet. Det finns goda skäl att hoppas att detta samarbete i framtiden kommer att utvecklas till att omfatta fler delar, t ex jourhemsvården, vilket kan ge vinster när det gäller samordning, samarbete och effektivisering för familjehemsvården i stort.

Familjehemsvården nationellt möter stora utmaningar, och pandemin har varit ytterligare en påfrestning. Förvaltningen har vidtagit flera åtgärder för att möta svårigheterna men måste konstatera att målet om max sex månaders placering i jourhem inte kunde nås under 2021.

Under 2021 ska minst 70 procent av invånarna som använder sig av socialförvaltningens tjänster uppleva att det stöd de har fått har varit till nytta

Bedömning måluppfyllelse

 Uppnått

Målanalys

Målanalys

Inom ramen för en metodtest följer förvaltningen upp hur invånare upplevt de tjänster som de har tagit del av. Metodtesten innebär semi-strukturerade personliga intervjuer med brukare som avslutat kontakten med en verksamhet. Syftet är att få en bred inblick i hur tjänsterna upplevts och att dessa upplevelser systematiskt används till att förbättra verksamhetens tjänster utifrån våra invånares behov. Forskning från Lunds universitet är knuten till metodtesten och redan nu syns positiva resultat av metoden på flera nivåer.

Metodens användande växer successivt inom förvaltningen men deltagarantalet är fortfarande allt för litet. Den planerade uppskalningen av undersökningen har stött på utmaningar under året. Pandemin har försvårat möjligheten att intervjua brukare, då dessa intervjuer behöver ske i fysiskt format. Det begränsade underlaget svarande påverkar utfallet påtagligt och ett bredare deltagande är nödvändigt för ett säkrare resultat. För att öka antalet svarande har förvaltningen därför kompletterat metodtesten med en enkät. Enkäten är tänkt att ge en ökad volym deltagare, metodtesten ger en fördjupad förståelse av resultaten. Tillsammans kan dessa två metoder komplettera varandra, om än att själva metodtesten i sig bidrar till påtagliga synergivinster.

Två metodtester har genomförts i två olika verksamheter; akutboendet Fenix för hemlösa samt föräldra-

stödet Fritt stöd och PUFF. Sammantaget upplever 73 % att det stöd de har fått har varit till nytta. I enkätundersökningen är resultatet högre med ett utfall på 100 %. Totalt sett har då 84 % av de invånare om har ingått i undersökningen upplevt att tjänsterna har varit till nytta för dem.

Utöver information kring om tjänsterna upplevs vara till nytta, har intervjuerna gett att verksamheterna identifierat såväl styrkor som utmaningar i sitt arbete. Utifrån dessa har verksamheterna påbörjat ett utvecklingsarbete för att erbjuda sociala tjänster som bättre möter invånarnas behov.

Forskaren som har följt arbetet konstaterar att metoden har upplevts som positiv och att den fyller sitt syfte. De slutsatser som kan dras är att metoden, både intervjuer och analysseminarier, generellt fungerar bra. Den skapar värde för verksamheten, de som intervjuar, de som blir intervjuade och det är ett sätt att kvalitetssäkra verksamhetens stöd och tjänster. De farhågor som finns kring arbetet är kopplat till tidsåtgång samt en oro kring att materialet stannar vid en utredning och inte användas för att genomföra förändringsarbete.

Under 2022 ska fler verksamheter ansluta sig till testet och arbetet fortsätter med en kombination av enkäter och kvalitativa intervjuer. En struktur kommer tas fram för hur verksamheterna kan arbeta vidare med materialet som framkommer samt i vilka forum utvecklingsområden bör lyftas.

Under 2021 ska minst 95 procent av de ungdomar som dömts till ungdomstjänst eller ungdomsvård fullfölja sin påföljd

Bedömning måluppfyllelse

Inte uppnått

Målanalys

Under 2021 dömdes 27 unga till att genomföra ungdomstjänst. Av antalet dömda var 23 stycken pojkar och 4 stycken flickor. Av samtliga dömda har hittills 18 (67 %) stycken slutfört sin ungdomstjänst, 7 (26 %) stycken är fortsatt pågående.

Under året som gått undanröjdes två stycken ungdomstjänst i domstol av totalt 27 domar, vilket ger ett resultat om 93 % genomförande. En orsak till att den unge får sin dom undanröjd och ny påföljd är för att ungdomstjänst inte varit en lämplig påföljd eller att omständigheterna kring den unge förändras. Samordnarna för ungdomstjänst arbetar för att resterande sju ungdomar ska fullfölja sin ungdomstjänst. Under pandemin har det varit en svårighet och utmaning i att rekrytera nya arbetsplatser för våra unga. Samordnarna arbetar kontinuerligt för att hitta nya sätt och kontaktvägar för att kunna rekrytera fler arbetsplatser och handledare.

Nyckeltal för nämndens uppdrag och inriktning

Barn och vuxna

Nyckeltal	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Andel barn placerade i jourhem, med behov av familjehem, som erhåller ett familjehem inom högst 6 månader, procent		73 %	82 %	67 %	68 %
Uppdrag inom förvaltningens serviceverksamheter, antal	2 159	2 565	2 267	3 080	2 695

Det lägre resultatet för serviceinsatserna beror på att pandemin har omöjliggjort ett flertal gruppverksamheter och allmänt påverkat arbetet med relationer i andra avseenden.

Väntetid

Nyckeltal	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Genomsnittlig väntetid från ansökan till beslut om insats, antal dagar		54	42	47	46
Genomsnittlig väntetid från anmälan till beslut om insats, antal dagar		58	44	53	53

Statistik

Nyckeltal	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Antal inledda utredningar	2 529	2 825	3 120	3 071	3 123
Antal inledda öppenvårds- och heldygnsinsatser	1 684	1 654	1 530	1 550	3 130
Antal unika individer som kommer till socialförvaltningen	5 166	5 318	5 724	5 983	5 920
Antal klienter med aktualisering per tertial (årsbokslutet innehåller ackumulerat resultat)				4 720	4 700
Antal vårddyggn externa placeringar och boenden per tertial (årsbokslutet innehåller ackumulerat resultat)				57 930	54 888

Innovation för nya välfärdslösningar

Idéer, piloter och uppskalade initiativ

Nyckeltal	2020	2021
Antal idéer presenterade för förvaltningens innovationsråd	17	13
Antal påbörjade piloter (skarpar tester av en innovationsidé)	5	8
Antal uppskalningar (används även utanför testgruppen)	1	3

Kommentar

Nedan redovisas de piloter som skett under 2021. Piloterna är i vissa fall finansierade på andra sätt än med innovationsmedel.

1. Digital tolk: Helsingborgs stad använder tolktjänster för mellan 5.1–7.1 miljoner kronor om året. Nu utforskas om en digital, tillgänglig och opartisk tolk kan användas av minst tre förvaltningar (VOF, SOF och AMF) och i så fall reducera antal tolkbokningar med 40 %.
2. Självorganiserade team: Utrednings- och uppföljningsenheten inom barn, unga och familj testar ett nytt angreppssätt inom den myndighetsutövande verksamheten. Genom att utmana den traditionella synen på vad som är chefs- och medarbetaruppgifter samt synen på myndighetsutö-

vande socialt arbete är förhoppningen att det självorganiserande teamet ska skapa något helt nytt. Medarbetarna ges ett stort mandat att driva utvecklingsarbetet tillsammans med de som vi finns till för. Det viktigaste i detta projekt är att våga testa. Syftet med projektet är att genom ett självorganiserat arbetssätt skapa ett ökat värde för klienterna. Syftet är också att ge handläggarna möjlighet att nyttja sin och sina kollegors kompetens i syfte att stärka professionen och medarbetarskapet. Att involvera klienterna mer i det sociala arbetet ska leda till högre grad av värdeskapande och mer hållbara uppdrag. Att arbeta samskapande med klienterna ökar möjligheterna till rätt insats i rätt tid och är en del av resan från socialtjänst till sociala tjänster.

3. Omtanke Helsingborg: Initiativ till att motverka ofrivillig ensamhet. Piloten syftar till att hitta former och metoder för att vi som stad, tillsammans med invånare och föreningsliv, kan göra det enklare att ta steget ut ur en ofrivillig ensamhet.
4. Corner: Likt tankegångarna med Bostad Först är denna pilot ett försök att testa motsvarigheten när det gäller arbete. Försöket innebär att skapa bättre förutsättningar för en lyckad rehabilitering genom att inte bara ha boende, utan även relevant sysselsättning under behandlingen. Långsiktiga målet med piloten är att personer, som står långt från arbetsmarknaden, ska få ett lönearbete trots att behandling fortfarande pågår. Detta är ett första steg på vägen mot självständighet i syftet att öka antalet nyktra timmar. Piloten sker i samverkan med den idéburna sektorn.
5. Kämpen: Motsvarande pilot som för Corner, nämnd ovan, men piloten har en än större karaktär av lågtröskelverksamhet. Piloten ska ge meningsfullt sammanhang och sysselsättning för personer med missbruk- och psykiatrisk problematik.
6. SeS: "Samarbejde Efter Skilsmisse", är ett samlat webbaserat stöd för föräldrar och barn under en separation. I Danmark har det haft dokumenterad effekt med minskad depression och stress för föräldrarna. Helsingborg blir nu först i Sverige med att testa modellen. Arbetet har fått beviljat medel för att under 2021-2022 skala upp projektet och utöka stödet till att även rikta sig direkt till barn, samt utveckla kommunikationen av verktyget/stödet.
7. Tjänstedesign Familjehem: Innovativ utveckling av familjehemsvården i syfte att attrahera nya familjehem och ge bättre stöd till de redan existerande.
8. Digital ingång och Min app: Genom en digital ingång på Helsingborg.se ska informationen om socialförvaltningens tjänster och erbjudande till invånarna bli tydlig och tillgänglig genom att informationen blir sökbar utifrån behov. Min app är ett digitalt stöd som är tänkt att dels fungera som en förlängd, uppfångande hand från socialtjänsten, dels att ge möjlighet till en kontakt där invånaren har mycket större möjligheter att påverka hur och när kontakten sker och vad den innehåller. Piloten beviljades medel för att utforska möjligheterna att ta fram dessa funktionaliteter och kommunikationskanaler. Båda initiativen kommer att utforskas vidare och med goda chanser testas under 2022.

Exempel på effekter av piloter och uppskalade initiativ

Nedan följer en redovisning av uppskalade initiativ

1. Familjen läser är kopplat till nämndens inriktning om att öka förutsättningarna för socialt utsatta barn att lyckas i skolan. Projektet är förebyggande och barnen får de första stegen i att lära sig läsa och räkna innan skolstart. Målet är att stärka barnens tro på sin egen förmåga innan de börjar förskoleklass. De barn som varit med i Familjen läser och hunnit börja skolan har via projektet fått bättre förutsättningar utifrån att de redan påbörjat läsinläringen. Inledningsvis var arbetet begränsat till familjer med illitterata föräldrar men utifrån goda effekter har projektet skalats upp. Ett utvecklingsarbete har tagit fart för att finna former för att öka skolföräldrakompetensen. Detta har bidragit till att arbetet nu sker tillsammans med föräldrar samt Skol- och fritidsförvaltningen, Arbetsmarknadsförvaltningen, Kulturförvaltningen, föreningar, Helsingborgshem och studieförbund.

- OmMej är ett digitalt verktyg för att öka delaktighet och inflytande för barn och ungdomar. Genom en app ges barnet möjlighet att beskriva sin situation och att berätta vad som oroar hen samt vad hen vill ha hjälp med. Över 160 barn och unga har fått erbjudande om att använda appen som nu används inom samtliga enheter på BUF. Förutom att bidra till ett tillgängligt och effektivt stöd till det individuella barnet kan appen användas i uppföljning och utveckling av verksamheten. Utifrån den utvärdering som gjorts har verksamheten beslutat att fortsätta med OmMej även efter avslutad testperiod. Ambitionen är att under 2022 ska alla barn och unga som förvaltningen möter erbjudas OmMej.
- SeS, " Samarbejde Efter Skilsmisse", är ett samlat webbaserat stöd för föräldrar och barn under en separation. I Danmark har det haft dokumenterad effekt med minskad depression och stress för föräldrarna. Helsingborg blir nu först i Sverige med att testa modellen och under året har stödet haft 236 användare. Under 2021 har familjerätten även påbörjat ett samarbete kring ett verktyg riktat till barn inom ramen för SES-verktyget. Familjerättens uppdrag är här kopplat till expertis kring barnkonventionen. Verktyget för barn delas upp i fyra åldersgrupper, från tre år och upp till arton år. En första version ska vara klar till H22 City Expo, där SES presenteras som en av de innovationer som socialförvaltningen erbjuder som social tjänst.

Tilldelade, beviljade och använda innovationsmedel

Tilldelade medel i tabellen är de innovationsmedel som kommunfullmäktige tilldelade nämnden i april 2019 för åren 2020-2022.

Beviljade medel visar hur mycket pengar som har beviljats olika innovationsinitiativ under perioden, oavsett när pengarna används.

Använda medel visar hur mycket pengar som har använts under perioden.

Medel, tkr	2020	2021	2022	Totalt 2020-2022
Tilldelade medel	4 000	4 000	4 000	12 000
Beviljade medel	2 420	2 500		4 920
Använda medel	1 780	2 440		4 220

Kommentar

Ekonomiskt utfall

Årets resultat

Resultaträkning, tkr	Bokslut 2020	Internbudget 2021	Utfall 2021
Kommunbidrag	546 824	576 399	576 399
Disposition av ackumulerat resultat	4 420	0	0
Intäkter	112 007	111 562	100 454
Summa intäkter	663 251	687 961	676 853
Utdelningskrav	0	0	0
Kostnader	-676 553	-687 961	-689 232
Summa kostnader	-676 553	-687 961	-689 232
ÅRETS RESULTAT	-13 302	0	-12 379
Akkumulerat resultat (inklusive årets resultat)	8 600	8 600	-3 779

Kommentar till årets resultat

Årets resultat för socialnämnden visar på ett underskott på 12,4 mnkr. Detta beror framför allt på att klientkostnaderna varit höga inom främst verksamhetsområde Barn, unga och familj men även inom Vuxenverksamheten under 2021.

Precis som föregående år har även 2021 präglats av covid-19 och både nämndens verksamhet och ekonomi har påverkats av pandemin, om än i mindre omfattning jämfört med 2020. Efter några förhållandevis lugna höstmånader har pandemin återigen resulterat i många sjukdomstillfällen i slutet av året.

Under 2021 har socialnämnden liksom föregående år erhållit externa intäkter i form av statsbidrag med anledning av covid-19. Intäkterna har däremot varit betydligt lägre än under föregående år. I bokslutet är det redovisat intäkter gällande ersättningar för sjuklöner under perioden januari till och med september 2021. En mindre summa avseende intäkter gällande övriga kostnader med anledning av covid-19 är också redovisad under året.

Klientkostnaderna har fortsatt att ligga på en hög nivå under 2021. Dygnskostnaden för externa placeringar har dessutom ökat. Under året har därför ett intensivt arbete pågått med att framför allt hitta alternativa lösningar som är mer kostnadseffektiva men samtidigt med invånaren i fokus. Detta har gett resultat, och kostnadsutvecklingen har stannat upp men ligger fortfarande högt.

Personalkostnaderna följer budgeten mycket väl. En anledning till detta är att fler har valt att ta ut sin semester under sommarmånaderna, vilket har påverkat personalkostnaderna positivt. Det har även funnits vakanta tjänster inom flera verksamheter, framför allt under delar av året och även detta har genererat lägre personalkostnader.

Samtidigt redovisas högre intäkter än budgeterat gällande både statsbidrag och övriga intäkter. Statsbidrag för sjuklönekostnader och kostnader genererade av covid-19 uppgår till drygt 1,5 mnkr. Övriga statsbidrag som tillfallit nämnden under året är exempelvis till arbete i socialt utsatta områden, samt till familjehemsenheten.

Prognoserna i samband med delårsrapport och delårsbokslut visade större underskott jämfört med det slutliga årsresultatet. Med utgångspunkt att nå en ekonomi i balans vid 2022 års utgång har socialnämnden tagit beslut om kortsiktiga åtgärder för att möjliggöra detta, ett beslut som togs i september 2021. Nämndens utfall och därmed också prognos har successivt blivit bättre och 2021 års resultat är 11,6 mnkr bättre än vad prognosen visade i delårsrapporten, och 4,6 mnkr bättre än prognosen i delårsbokslutet. I november beslutade även socialnämnden om långsiktiga åtgärder för en ekonomi i balans vid 2022 års utgång.

I samband med 2019 års bokslut redovisades en skuld gällande för mycket utbetalt statsbidrag från Migrationsverket för ensamkommande barn och unga. Under 2020 halverades denna skuld, och resterande del låg kvar i bokslutet 2020 för att möta de återbetalningar som kvarstod att göra. Under 2021 har ytterligare 2,5 mnkr räknats av på skulden till Migrationsverket. Utöver dessa har 2,5 mnkr redovisats under verksamhetsområde Barn, unga och familj, där antalet ensamkommande barn och unga var högre vid årets slut än vad som tagits upp i budgeten inför 2021. Dessa 2,5 mnkr har förbättrat 2021 års resultat både för verksamhetsområdet men även för nämnden totalt sett. I bokslutet återstår därmed 5,0 mnkr som en skuld till Migrationsverket för de återbetalningar som kvarstår att göra under kommande år.

Socialnämndens underskott på 12,4 mnkr i bokslut 2021 innebär att nämndens egna kapital inför 2022 blir negativt med totalt 3,8 mnkr.

Specifikation ianspråktagande av resultatöverföring

Engångssatsningar, tkr	Utfall 2021

Kommentar

Offentliga bidrag

Driftbidrag och projektbidrag, mnkr

			Ansökt		Beviljat		Godkänt*		
Bi- dragstyp	Bidrag	Utbeta- las från	2020	2021	2020	2021	2020	2021	Kommen- tar
Driftbidrag	Riktat statsbidrag	SKR	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	PRIO stimulan- medel. SKR beslutar om summan per kom- mun
Driftbidrag	Riktat statsbidrag	SKR	2,1	2,5	2,1	2,5	2,1	2,5	Gemen- samma medel region NV Skåne. SKR beslutar om summan per lands- ting
Driftbidrag	Riktat statsbidrag	Socialsty- relsen	0	8,5	0	2,4	0	2,4	Statsbidrag för insat- ser i ut- satta om- råden. Endast en del av statsbidra- get har redovisats inom soci- alnämndens ansvarsom- råde
Driftbidrag	Riktat statsbidrag	Socialsty- relsen	0	1,4	0	1,4	0	1,4	Statsbidrag riktat till

			Ansökt		Beviljat		Godkänt*		
									familjehemheten. Beslut Socialstyrelsen
Driftbidrag	Ersättning för nyanlända	Migrationsverket	0	0	29,9	22,2	29,9	22,2	Schablonersättning som betalas ut till socialnämnden utan att vi ansöker om dessa medel.
Totalt			6,4	16,7	36,3	32,8	36,3	32,8	
* Godkänt innebär att bidraget är redovisat och godkänt av utbetalande myndighet.									

Kommentar

Årets beviljade och också redovisade offentliga bidrag för socialnämnden uppgår till 32,8 mnr. Utöver dessa har nämnden även erhållit ett flertal mindre offentliga bidrag som inte ingår i denna summa.

Utöver de årligen återkommande PRIO-medlen och gemensamma medel från Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, har nämnden även erhållit statsbidrag för insatser i utsatta områden och till familjehemheten.

Socialnämnden har rekviderat totalbeloppet 8,5 mnr gällande statsbidrag för insatser i utsatta områden, men endast en del av summan har redovisats inom nämndens verksamhet. Resterande summa har i varierande grad tillfallit arbetsmarknadsnämnden, kulturnämnden, barn- och utbildningsnämnden, kommunstyrelsen samt till föreningar och företag. Socialnämnden har varit samordnande och ansvarat för att rätt tilldelning har hamnat hos de olika nämnderna eller föreningar och företag. Ett nära samarbete har varit nödvändigt under året för att möjliggöra så att medlen har använts på bästa möjliga sätt.

Under 2021 har socialnämnden erhållit totalt 22,2 mnr från Migrationsverket gällande schablonersättning för nyanlända. Dessa medel utbetalas utan att nämnden behöver ansöka eller rekvidera dem.

Investeringsbidrag, mnr

		Ansökt		Beviljat		Godkänt	
Bidragstyp	Utbetalas från	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Totalt							

Kommentar

Investeringar

Investeringar 2021

Investeringar, mnkr	Budget 2021	Utfall 2021
Utgifter	3,0	0,5
Inkomster	0	0
Netto	3,0	0,5

Investeringsprojekt

Investeringsprojekt	Prognostiserad tidpunkt för färdigställande

Ekonomiskt utfall per verksamhet

Årets resultat, tkr

	Bokslut 2020	Internbudget 2021	Utfall 2021
Administration	9 941	0	14 899
Gemensamma resurser	5 654	0	3 692
Barn, unga och familj	-21 297	0	-25 298
Vuxen	-7 600	0	-5 672

Kommentar

Administration

Verksamhetsområde Administration redovisar ett överskott på totalt 14,9 mnkr i årsbokslut 2021.

Verksamhetsområdet omfattar följande delar:

- nämnd och förvaltningsledning
- ekonomi, service, fastighet och säkerhet
- HR och kommunikation
- kvalitet
- utveckling

En stor anledning till överskottet beror på nämndens tidigare beslut att avsätta 1,5 % av kommunbidraget till förvaltningsledningen, totalt 8,6 mnkr. Motsvarande minskning av kommunbidraget har gjorts inom de fyra verksamhetsområdena. Den största minskningen återfinns inom Barn, unga och familj med anledning av att det verksamhetsområdet är störst och har det högsta kommunbidraget.

Överskottet beror vidare på att flera tjänster varit vakanta inom flera enheter, hela eller delar av året. Verksamhetsområdet har även sökt och erhållit externa medel för delfinansiering av tjänster. Arbetet med att se över avtal och kostnader inom fastighets- och säkerhetsområdet har också genererat lägre kostnader under året.

Gemensamma resurser

I årsbokslutet redovisar verksamhetsområde Gemensamma resurser ett överskott på 3,7 mnkr.

Anledningen till överskottet är flera. Under året har verksamheten haft låga placeringskostnader i förhållande till budget för skyddsplaceringar. Vidare har externa medel och statsbidrag rekvirerats för olika projekt, till exempel för ofrivillig ensamhet, min app och digital ingång.

Det har uppstått glapp i samband med att tjänster har återbesatts när personal har valt att avsluta sin anställning. Detta har medfört lägre personalkostnader på årsbasis. Personalkostnaderna har dessutom varit lägre under sommarmånaderna på grund av att personalen har tagit ut mer semester än normalt.

Barn, unga och familj

Verksamhetsområde Barn, unga och familj redovisar ett underskott på 25,3 mnkr vid 2021 års slut. Det beror till största delen på höga kostnader gällande placeringar under året. Ett fortsatt generellt högt inflöde av klienter och en generell prisökning vid externa placeringar ligger bakom verksamhetens resultat.

Inflödet av klienter har minskat men är fortsatt högt. Detta i kombination med stor komplexitet i ärendena och höga enhetskostnader, är en stor utmaning för verksamheten. Inom utredning- och uppföljningsenheten har ett färre antal klienter placerats under 2021 i, och totalkostnaderna för externa placeringar har därför minskat jämfört med tidigare år. Familjebehandlingsenheten har haft en ekonomi i balans under hela året.

Kostnaderna för externa placeringar inom familjehemsenheten ligger däremot högt och över budgeterad nivå. Bristen på interna jour- och familjehem leder till att enheten i högre grad behöver anlita konsulentstödda familjehem. Detta leder till höga kostnader och ett negativt resultat. Det är en utmaning att antalet externa placeringsdygn ökar samtidigt som kostnader per dygn också ökar.

Vuxen

Inom verksamhetsområde Vuxen har en stor organisationsförändring genomförts under 2021. Kostnaderna har i samband med denna tillfälligt ökat, vilket resulterat i ett underskott för 2021 på 5,7 mnkr.

Grunden till organisationsförändringen har varit att komma tillrätta med utmaningen med de höga kostnaderna för köpt vård inom missbruk och beroendevården. Omställningen syftar till att anpassa befintliga verksamheter efter behovet som finns hos de invånare som vänder sig till förvaltningen för stödinsatser, men även att utöka öppenvårdsinsatser och kvalitetssäkra det sociala förändringsarbetet i de behandlingar som erbjuds. Omställningen möjliggör vidare för verksamheten att kunna erbjuda externt placerade klienter inom missbruk och beroende insatser på hemmaplan.

Även inom vuxenverksamheten har personalkostnaderna varit lägre under sommarmånaderna, vilket är en följd av att personalen tagit ut fler semesterdagar än normalt. Trots detta visar personalkostnaderna ett underskott i förhållande till budget. Detta förklaras främst av höga kostnader för obekvämt arbetstid, jourersättning och mertid.